

РЕШЕНИЕ

№ 27045

гр. София, 13.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 25.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилка

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **4788** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалбата на „КОНТИНВЕСТ“ООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя В. Ц. чрез пълномощник адв. С. против Разпореждане за създаване на запаси за извънредни ситуации №Р-12-133/26.04.2023 г. на председателя на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“. Обосновават се съображения за незаконосъобразност, поради липса на компетентност, немотивираност и неправилно прилагане на материалния закон. Посочва се, че в противоречие с нормата на чл. 55 от ЗЗНН, в оспорения акт липсва идентификация на неговия издател. Не е налице и яснота относно начина на определяне на количеството и вида на запасите (котелно гориво), които следва да бъдат съхранявани. Не са посочени критериите, въз основа на които административния орган е приел, че „КОНТИНВЕСТ“ООД е задължено лице по ЗЗНН. Оспорва се констатацията, че търговското дружество е осъществило внос на продукт, попадащ в обхвата на категорията „смазочни масла“, посочени т. 3.4.20 на приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) №1099/2008 г. Внасяният от дружеството продукт - лек течен парафин (фарма качество) не попада в обхвата на ЗЗНН, поради което и оспорващият не е задължено лице по смисъла на чл. 23, ал. 2 от ЗЗНН. Продуктът - лек течен парафин (фарма качество) се различава съществено по характеристики и качества от парафиновия восък и смазочните масла и не попада в категорията „енергийни продукти“, съгласно Регламента. Не на последно място се посочва, че с оспореното

разпореждане се нарушава принципа за съразмерност по чл. 6 от АПК, като с него се засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава. Съображения в тази насока са изложени и в депозирана по делото писмена защита, където изрично, въз основа на изслушаното и прието заключение от съдебно - химическа експертиза са обосновани доводи, че внасяният от търговското дружество продукт не попада в обхвата на ЗЗНН. Претендира за отмяна на оспорения административен акт и присъждане на разноски съобразно приложен списък по чл. 80 от ГПК.

Ответната страна - Председателят на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата по съображения, подробно изложени в писмено становище към административната преписка. Моли за отхвърляне на жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Настоящият съдебен състав, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 от АПК, за да се произнесе съобрази следното: Със заповед № РД-10-91/13.03.2023 г. на директора на ТД „Държавен резерв“ - [населено място] е разпоредено да се извърши проверка по документи на „Континвест“ ООД във връзка с констатирано несъответствие между предоставената от дружеството информация по реда на чл. 4, ал. 2 от ЗЗНН и информация, постъпила по реда на чл. 4, ал. 3 от ЗЗНН. Целта на проверката е да се установят действителните количества нефтопродукти от вътрешнообщностни пристигания, вътрешнообщностни изпращания, износ и/или внос, осъществени от дружеството през периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. За проверката управителят на търговското дружество е уведомен с писмо изх. № 1612/28.02.2023 г., получено на 02.03.2023 г.

С писмо №566/17.03.2023 г. до председателя на ДА ДРВВЗ е докладван Констативен протокол № 566/16.03.2023 г., обективиращ констатацията, че за 2022 г. дружеството е осъществило ВНОС на лек течен парафин в размер на 28.480 тона.

С докладна записка № 2492/21.04.2023 г. на главния директор на ГД ДРВВЗ е предложено на председателя на ДА ДРВВЗ да утвърди общо разпореждане за създаване на нивата на запаси за извънредни ситуации за задължените лица и ДА ДРВВЗ за периода 01.07.2023 г. до 30.06.2024 г., определени въз основа на среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на нефт и нефтопродукти, съгласно чл. 12 от ЗЗНН и да издаде заповед за вписване в Регистъра на задължени лица за периода 01.07.2023 г. до 30.06.2024 г. на физическите и юридическите лица, които през 2021 г. са внасяли и осъществявали ВОП на територията на страната на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) №1099/2008 г. и на тежки горива. Издадена е заповед № РЗЛ-8/21.04.2023 г. от председателя на ДА ДРВВЗ. Въз основа на предложеното с Докладна записка вх. № 2492 от 21.04.2023 г. е издадено Общо разпореждане за създаване на нивата на запасите за извънредни ситуации за задължените лица и Държавна агенция "ДРВВЗ" за периода 01.07.2023 г. до 30.06.2024 г., определени въз основа на среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на нефт и нефтопродукти. Посочено е, че общото ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти в равностойност на нефт, които ДА ДРВВЗ следва да поддържа за периода 01.07.2023 г. – 30.06.2024 г. е в размер на 395 378.500 тона, като преизчислен под формата на нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН е както следва: Автомобилни бензини –

60767.134 т.; Г. – 298 403.413; Реактивни горива от керосин - 25 920.777 т. и Котелни горива – 10 287.176 т.

Въз основа на така проведеното административно производство е издадено оспореното разпореждане, с което на „КОНТИНВЕСТ“ООД е определено ниво на запаси за извънредни ситуации в размер на 4.491 т. в нефтопродукт - котелни горива за периода 01.07.2023 г. - 30.06.2024 г. В мотивите на акта е посочено, че така определения размер на запаси за извънредни ситуации и вид нефтопродукт е определено въз основа на информацията, представена по реда на чл. 4, ал. 5, т. 2, б. „а“ – 4 810 438.417 тона, б. „б“ подбуква „бб“ - 0071, б. „в“ – 4 062 978.000 тона, изчисленото по чл. 7, ал. 1, т. 7 от ЗЗНН, в равностойност на нефт, участие на всички български и/или чуждестранни физически и юридически лица, както и техните клонове – 5341 094.695 тона, среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на енергийните продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 г. и тежки горива за 2022 г., във връзка с чл. 12, ал. 4 и чл. 14 от ЗЗНН, Докладна записка № 2492/21.04.2023 г., изчисленията по „Методика за определяне на нивата на запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН въз основа на нетния внос и вътрешнообщностните пристигания на територията на страната на енергийните продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 г. и на тежките горива, в равностойност на нефт“, утвърдена със заповед № РД-10-214/04.08.2020 г. и „Общо разпореждане за създаване на нивата на запасите за извънредни ситуации за задължените лица и ДА „ДРВВЗ“ за периода 01.07.2023 г. до 30.06.2024 г., определени въз основа на среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на нефт и нефтопродукти, съгласно чл. 12 от ЗЗНН“, утвърдено от председателя на ДА ДРВВЗ.

С решение за поправка на фактическа грешка № РД-10-254/28.04.2023 г., неразделна част от Разпореждане за създаване на запаси за извънредни ситуации №Р-12-133/26.04.2023 г. е извършена поправка в разпоредителната част, като е определен размер на нивата на запаси за извънредни ситуации - 4.492 тона.

С определение № 558/16.01.2024 г. производството по делото е спряно до приключване на производството по дело № С-395/2022 г. на Съда на ЕС, образувано по оправени преюдициални запитвания по административни дела № 1181/2021 г. и № 1257/2021 г. на Административен съд Варна. Съдът на Европейския съд се е произнесъл по двете преюдициални запитвания с решение от 30.04.2024 г.

За изясняване на делото от фактическа страна е изслушано и прието заключение от съдебно-химическа експертиза. Видно от същото, парафиновият восък представлява твърдо кристално вещество, безцветен, без вкус и мирис. Съгласно определението, дадено в приложение А, глава 3.4 точка 22 от Регламент (ЕО) №1099/2008 г. парафиновите восъци имат кристална структура, която може да бъде повече или по-малко фина в зависимост от категорията. Използва се главно за производство на ръчно изработени восъчни свещи. Т. парафин има течна консистенция, поради което няма кристална структура. В зависимост от степента на почистване на течния парафин, той бива два вида: течен парафин за индустриални цели и течен парафин за медицински и козметични цели (фарма качество). Т. парафин за индустриални цели представлява мазна безцветна и прозрачна течност. При стайна температура е без мирис и вкус, но когато се нагрява, той има лек и неприятен мирис на масло. Използва се като добавка към горива, изолационен материал при производството на трансформатори, за производството на парафинеста хартия, кибрит и моливи и др. Т.

парафин за козметични цели (фарма качество) се използва в медицината и козметиката и има същите показатели като индустриалния, но допълнително се подлага на пречистване от твърди примеси, остатъчни масла и всички вещества с химически произход, които са опасни за човешкото здраве. Следователно, парафиновият восък, течния парафин за добавки за гориво (индустриален) и лекия течен парафин за козметични цели (фарма качество) са различни продукти и имат различно приложение. Приликите между трите продукта са, че те представляват въглеводороди, получени при дестилацията на нефта. Разликите се състоят в техния външен вид и физико-химически свойства, в метода на получаване, в структурата им, степента на очистване и приложението им.

Лекият течен парафин за козметика (фарма качество) не е „смазочно масло, защото не се получава от базови масла, не съдържа присадки/добавки, а напротив е рафиниран до висока, фармацевтична степен на чистота, поради което не може да бъде определен като „смазочно масло“ и не може да бъде отнесен към Приложение А, глава 3.4, т. 20 от Регламент (ЕО) №1099/2008 г. Той не може да бъде използван за намаляване на триенето между работни повърхности, защото има намалени сили на триене. Също така в Приложение А, глава 3.4, т. 20 от Регламент (ЕО) №1099/2008 г. не са включени „други масла“, а са включени „всички категории основни съставки на смазочните масла“. Глава 3.4, т. 20 е озаглавена „смазочни материали“, а не „смазочни масла“, защото в нея са включени всички категории основни съставки на смазочните масла, а това са базовите масла и добавките към смазочните масла, които представляват кислородосъдържащи съединения (те не са масла). Лекият течен парафин за козметика (фарма качество) не може да бъде отнесен към глава 3.4, т. 22 „Парафинови восъци“ на Приложение А на Регламент (ЕО) №1099/2008 г.

Лекият течен парафин за козметика (фарма качество) не може да бъде отнесен и към Приложение Б, т. 4 „Нефт и нефтопродукти“ от Регламент (ЕО) №431/2014 г., категорията „смазочни материали“ посочени в т.4.1.18 и „парафинови восъци“ посочени в т.4.1.20, защото в нея не са включени „други масла“.

Въз основа на така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата за ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадена от надлежна страна-адресат на оспорения индивидуален административен акт в законоустановения срок по чл. 149, ал. 1 от АПК.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения: Противно на доводите на оспорващия, разпореждането, предмет на настоящото съдебно производство, е издадено от компетентен административен орган - председателя на ДА „ДРВВЗ“. Съобразно нормата на чл. 8, ал. 2, т. 3 от ЗЗНН, председателят на агенцията определя индивидуалните нива на запасите на агенцията и на задължените лица за всеки период на съхраняване. С Решение № 585 от 04.08.2022 г. на Министерския съвет за временно изпълняващ длъжността председател на ДА "ДРВВЗ" е избран заместник-председателя А. А. до определянето на титуляр (справка в общодостъпния сайт на МС).

Оспореният административен акт е издаден в изискуемата се писмена форма и със съдържание изпълващо законовите изисквания за посочване на правните и фактически основания.

В хода на административното производство не са допуснати нарушения на процесуалните правила, които да бъдат квалифицирани като съществени и да са

основание за отмяна на издаденото разпореждане. Заинтересованото лице е уведомено за разпредената извънпланова проверка по чл. 12, ал. 4 от ЗЗНН, негов представител е присъствал на извършването ѝ, като му е предоставена възможност да представи доказателства.

Съдебният контрол за материална законосъобразност на оспорения административен акт обхваща преценката дали са налице установените от административния орган релевантни юридически факти изложени като мотиви в акта и доколко същите изпълват състава на посоченото в правно основание за издаването му.

С оглед изложените в жалбата доводи спорът в настоящото съдебно производство се свежда до това дали вносите от „КОНТИВЕСТ“ ООД продукт „лек течен парафин“ попада в приложното поле на приложение А, т. 3.4.20 от Регламент (ЕО) 1099/2008, респ. дали „КОНТИВЕСТ“ ООД е задължено лице по смисъла на чл. 23, ал. 2 от ЗЗНН.

Съгласно нормата на чл. 12, ал. 11 от ЗЗНН, на всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и неговите клонове, което през предходната календарна година е внасяло и/или доставяло от вътрешнообщностни пристигания на територията на страната смазочни масла (в т.ч. базови масла), битум, парафинови восъци, нефтен кокс, катран/гудрон и сяра, се определят нива на ЗИС под формата на котелни горива.

По силата на чл. 23, ал. 2 от ЗЗНН, всяко лице, което е внасяло енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива през предходната календарна година, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на участието му спрямо общото участие на всички задължени лица, в общия нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на територията на страната през предходната календарна година. В ал. 3 от цитираната разпоредба е посочено, че всяко лице, което е осъществявало вътрешнообщностни пристигания на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива през предходната календарна година, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на участието му спрямо общото участие на всички задължени лица, в общия нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на територията на страната през предходната календарна година. Съобразно § 1, т. 11 от ДР на ЗЗНН, "Задължено лице" е икономически оператор, който създава, съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти като част от общото количество запаси за извънредни ситуации на Република България. Като тук следва да се посочи и това, че от цитираните правни норми може да се направи обоснован извод, че е ирелевантно дали внасянето се извършва по занятие от търговеца или е еднократен акт, тъй като еднократният внос, може да е за изключително големи обеми, а многократният внос може да е за малки обеми и това би довело до ефективното заобикаляне на създадения режим и преследваната от закона цел, посочена в чл. 1, ал. 2 от ЗЗНН.

За да бъде едно лице определено като задължено съгласно ЗЗНН, следва да бъде доказано, че то е внесло енергийни продукти от обхвата на Приложение А, т.3.4 от Регламент № 1099/2008 през предходната година. В Приложение А от Регламент

(ЕО) № 1099/2008 се съдържа пояснение на терминологията, а в Приложение Б, раздел 4 са определени характеристиките за нефт и нефтопродукти, като т.18 от последния определя смазочните материали като въглеводороди, получени от вторични продукти на дестилацията, които се използват главно за намаляване триенето между работни повърхности. Посочено е, че тази категория включва всички категории смазочни масла, от вретенно масло до цилиндрово масло, както и маслата, използвани в греста, двигателните масла и всички категории основни съставки на смазочните масла. Според т.20 от Приложение Б пък, парафиновите восъци са „наситени алифатни въглеводороди. Тези восъци са остатъчни продукти от депарафинизацията на смазочни масла. Характеризират се с кристална структура, която може да бъде повече или по-малко фина в зависимост от категорията. Основните им характеристики са следните: безцветни, без мирис и прозрачни, с температура на топене над 45 °С”. В същото време съгласно чл.1 от Регламент (ЕС) 2017/2010 на Комисията от 9 ноември 2017 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката за енергийния сектор, по отношение на актуализациите на годишната и месечната статистика за енергийния сектор, приложенията от изменения Регламент се заменят с приложенията от изменящия, а именно в Приложение А и по-точно в неговата т.3.4.20 се съдържа определението за смазочни масла, като „въглеводороди, получени от вторични продукти на дестилацията, използват се главно за намаляване триенето между работни повърхности. Тази категория включва всички завършени категории смазочни масла, от вретенно масло до цилиндрово масло, както и маслата, използвани в греста, двигателните масла и всички категории основни съставки на смазочните масла”.

По делото не е спорно, че през 2022 г. „КОНТИВЕСТ“ ООД е внесло „лек течен парафин“. Видно от изслушаното и прието заключение от съдебно-химическа експертиза лекият течен парафин за козметика (фарма качество) не е „смазочно масло“, защото не се получава от базови масла, не съдържа присадки/добавки, а напротив е рафиниран до висока, фармацевтична степен на чистота, поради което не може да бъде определен като „смазочно масло“ и не може да бъде отнесен към Приложение А, глава 3.4, т. 20 от Регламент (ЕО) №1099/2008 г. той не може да бъде използван за намаляване на триенето между работни повърхности, защото има намалени сили на триене. Също така в Приложение А, глава 3.4, т. 20 от Регламент (ЕО) №1099/2008 г. не са включени „други масла“, а са включени „всички категории основни съставки на смазочните масла“. Глава 3.4, т. 20 е озаглавена „смазочни

материали“, а не „смазочни масла“, защото в нея са включени всички категории основни съставки на смазочните масла, а това са базовите масла и добавките към смазочните масла, които представляват кислородосъдържащи съединения (те не са масла). Лекият течен парафин за козметика (фарма качество) не може да бъде отнесен към глава 3.4, т. 22 „Парафинови восъци“ на Приложение А на Регламент (ЕО) №1099/2008 г.

В приложение А, т. 3.4.20 от Регламент (ЕО) 1099/2008 „смазочните масла“ са определени като „въглеводороди получени от вторични продукти на дестилацията, използват се главно за намаляване на триенето между работни повърхности“. Тази категория включва всички завършени категории смазочни масла, от вретенно масло до цилиндровано масло, както и маслата използвани в греста, двигателните масла и всички категории основни съставки на смазочните масла.

Характеристиките на лекия течен парафин, неговите физико-химически свойства, метод на получаване и структура дават основание да се приеме, че същият не попада в обхвата на Приложение А, т. 3.4.20 от Регламент (ЕО) 1099/2008

От своя страна в т. 20 на приложение Б, е посочено, че парафиновите восъци са „наситени алифатни въглеводороди“. Тези восъци са остатъчни продукти от депарафинизацията на смазочни масла. Характеризират се с кристална структура, която може да бъде повече или по-малко фина в зависимост от категорията. Отново от заключението от изслушаната съдебно-химическа експертиза се установява, че парафиновият восък, течният парафин за индустриални цели и фармацевтичният течен парафин са различни продукти, различаващи се по относително тегло, агрегатно състояние и температура на топене. И трите са въглеводороди, получени чрез дестилация на нефт, но имат различен вискозитет и употреба. Фармацевтичният течен парафин се получава чрез пречистване на индустриален течен парафин, който съдържа масла, с киселини и основи, и обезцветяване с активен въглен. Според Регламент (ЕО) №1099/2008 на ЕС, фармацевтичният течен парафин (лек течен парафин) не попада в категориите от приложение Б, т. 3.4.18 или т. 3.4.20, тъй като няма дефиниция за „течен парафин“ и не отговаря на описанието на восъци в т.3.4.20.

Въз основа на тези констатации настоящият съдебен състав обоснова извод, че оспореното разпореждане е издадено при неправилно прилагане на материалния закон, доколкото внесеният от „КОНТИНВЕСТ“ООД „лек течен парафин“ не попада в категориите от приложение А, т. 3.4.20 и т. 3.4. 22 и приложение Б, т. 3.4.18 или т. 3.4.20, тъй като няма дефиниция

за „течен парафин“ и не отговаря на описанието на парафинови восъци в т.3.4.20. Той не притежава характеристиките на енергиен продукт по смисъла на чл. 12, ал. 6 – 13 ЗЗНН, което от своя страна освобождава „КОНТИНВЕСТ“ ООД от задължението да подава декларации по чл. 4, ал. 2 ЗЗНН, респ. да поддържа запаси за извънредни ситуации. Това налага отмяна на оспореното разпореждане.

Предвид изхода на спора и на основание чл.143, ал. 1 от АПК на оспорваният следва да се присъдят разноски съобразно приложения по делото списък по чл. 80 от ГПК, които са в претендиран и доказан размер 1835 лева, от които: 1200 лева – адвокатско възнаграждение, 50 лева - държавна такса и 585 лева – възнаграждение на вещото лице.

С оглед на изложено и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ от АПК, Административен съд София-град, 56-ти състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалбата на „КОНТИНВЕСТ“ООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя В. Ц. чрез пълномощник адв. С. Разпореждане за създаване на запаси за извънредни ситуации №Р-12-133/26.04.2023 г. на председателя на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“, поправено с решение за поправка на фактическа грешка № РД-10-254/28.04.2023 г., неразделна част от Разпореждане за създаване на запаси за извънредни ситуации №Р-12-133/26.04.2023 г., издадено от председателя на ДА „ДРВВЗ“.

ОСЪЖДА Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ да заплати на „КОНТИНВЕСТ“ООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя В. Ц. разноски по делото в размер на 1835 (хиляда осемстотин тридесет и пет) лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: